

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
081 00549- 26	
DATO 03 APR. 2009	
AN	EKSP.

Statnett

Olje- og energidepartementet
Postbok 8148 Dep
0033 Oslo

Saksbeh./tlf.nr.:
Lars Olav Askheim /
2252 7019

Vår ref./ dok. id.:
1331398
Vår dato: 2. april 2009

Høringsuttalelse – utkast til lov om fornybar energiproduksjon til havs

Vi viser til brev datert 13. februar 2009 vedlagt høringsnotat av 12. februar 2009 med forslag til ny lov om fornybar energiproduksjon til havs (Havenergiloven).

Interessen for produksjon av fornybar energi til havs utenfor Norge har blitt såpass sterk, særlig sett i sammenheng med utvikling av vindkraft på dansk, engelsk, tysk og nederlandsk området, at det er naturlig at det nå etableres et rettslig rammeverk for denne typen virksomhet. Selv om det er vindkraft som så langt har stått mest i fokus, er det hensiktsmessig at man tar med også andre fornybare kilder når det først skal lages lov.

Etter Statnetts vurdering representerer lovutkastet en fornuftig avveining mellom behovet for å fastsette de generelle styringsprinsippene på den ene side og behovet for tilpasningsmuligheter og fleksibilitet på den annen side. Gjennom formålsangivelsen, etablering av konsesjonsordninger, prosess for åpning av områder og bestemmelsene om detaljplan og avviking er sentrale parametre for virksomheten definert. Det ville være lite hensiktsmessig å søke å binde fast nå hvordan konsesjonsutlysing skal skje.

I kapittel 8 om systemansvar gis departementet fullmakt til å oppnevne systemansvarlig, og det gis kompetanse til å fastsette forskrifter og vilkår vedrørende systemansvaret. Innholdet av et systemansvar for et offshore nett kan reise mange kompliserte spørsmål, ikke minst i forhold til det meget sterke koordineringsbehovet med systemansvaret på land. På grunn av den tette sammenhengen mellom de to områdene vil det være fordelaktig med en felles systemansvarlig. På det nåværende tidspunkt er imidlertid situasjonen etter Statnetts vurdering ikke tilstrekkelige moden til at det er grunnlag for å utarbeide ytterligere bestemmelser utover dem som er foreslått.

Siden vedtagelsen av energiloven i 1990 og EUs første elmarkedsdirektiv i 1996 har det vokst frem en del grunnleggende prinsipper for nettvirksomhet, som eier-/driftsmessig skille mellom nett og produksjon ("unbundling") og tredjepartsadgang. Det bør legges til grunn at disse prinsippene, som vil bli ytterligere styrket gjennom den tredje energimarkedspakken hvor EU-landene er i ferd med å nå frem til en samlet løsning, vil komme til å gjelde for et offshore nett også.

I relasjon til havenergiloven er det verdt å fremheve at Nordsjøområdet vil bli omfattet av de 10-årsplaner som ENTSO-E skal utarbeide og de regionale planer som TSOer rundt Nordsjøen skal utarbeide. Det er et klart standardiseringsbehov for hele Nordsjøområdet vedrørende elektriske komponenter, spenning m.v., og det er viktig at man fra norsk side deltar i dette arbeidet fra starten av selv om det må forventes, ut fra kostnadsforskjeller, at det er i den sydlige delen av Nordsjøen at storstilt vindkraftutbygging vil komme først.

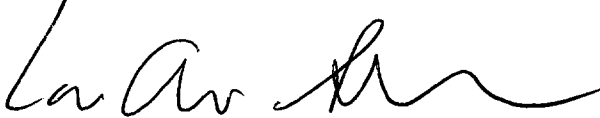
Ved tilkobling av offshore nettanlegg til nettet på land kan det oppstå særlige spørsmål om de økonomiske vilkårene i så måte, herunder spørsmål om tilkoblingsplikt for eier av sentralnett/regionalnett for kabler fra vindparker samt anleggsbidrag for kostnadene ved eventuelle nettførsterkninger. Spørsmål om anleggsbidrag og tariffing kan også oppstå mellom eiere av offshore nettanlegg og eiere av offshore kraftproduksjonsanlegg. Lovutkastet inneholder ikke noen regulering av disse spørsmålene. Vurderingen av disse spørsmålene kan etter Statnetts oppfatning godt utstå til behovet for regulering blir mer akutt. Statnett vil imidlertid allerede nå understreke at et offshore nett bør være et eget tarifferingsområde, slik at sentralnettskundene på land ikke blir belastet for kostnader relatert til et offshore nett.

I lovutkastets kapittel 5 foreslås det regler om mulig kompensasjon til fiskere for det arealbeslag vindparker og kabler kan innebære. Dette er en videreføring av de tilsvarende bestemmelsene i petroleumsloven, og Statnett har ingen innvendinger mot at dette prinsippet gjøres gjeldende her også. Som et motstykke til dette bør det innføres bestemmelser om erstatningsplikt dersom det fiskes innenfor en vindpark eller en kabeltrasé og dette medfører skade på anleggene. I någjeldende lovgivning (lov om beskyttelse av undersjøiske kabler og rørledninger utenfor sjøterritoriet av 1884) er det bestemmelser om kompensasjon til eier av skip som kutter anker eller fiskeredskap for å unngå skade på en kabel de har hekket. Denne loven gir ikke kabeleieren rett til kompensasjon dersom det oppstår skade på kabelen ved fiske i annonserte kabeltraséer. Videre bør det ikke gis erstatning for ofring av fiskeredskap dersom det fiskes innenfor områder som det er gitt arealbeslagskompensasjon for eller som er "båndlagt" for kabel.

Det bør klargjøres om lovutkastet skal omfatte undersjøiske kabelforbindelser uten tilknytning til fornybar energiproduksjon til havs. Dette vil være aktuelt for kraftutvekslingskabler "land-til-land" mellom Norge og fremmede stater, så som de eksisterende tre Skagerrak-kablene til Danmark, NorNed-kabelen til Nederland og nye kabelforbindelser som i dag er under utvikling, som Skagerrak 4, NORD.LINK og NorGer. Ettersom energiloven bare gjelder ut til grunnlinjen, er det i dag ikke noen egen konsesjonsordning for kabelforbindelser utenfor grunnlinjen. Fordi det uansett vil kreves anleggskonsesjon innenfor grunnlinjen og konsesjon for eksport og import av kraft, kan behovet for konsesjon for land-til-land kabler fremstå som noe usikkert. Ved å trekke offshore-delen av slike kabler inn under havenergiloven, vil man imidlertid ha et sterkere internrettslig grunnlag for å sette vilkår for å hensynta fremtidige vindkraftanlegg som eventuelt kan bli koblet opp mot kabelen.

Avslutningsvis vil vi trekke frem at uttrykket i "lovens virkeområde" i §§ 8-1 og 9-1 bør erstattes av en annen formulering. Det man har i tankene i disse to paragrafene, er det geografiske virkeområdet for loven. "Virkeområde" i § 1-2 er imidlertid definert både geografisk og funksjonelt. En måte å løse dette på, kan være å legge til "geografisk" i de aktuelle bestemmelsene.

Med vennlig hilsen
Statnett SF

Lars Olav Askheim
advokat
Juridisk avdeling